

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор ТДАТУ

_____ д.т.н., проф. В.М. Кюрчев

«_____» _____ 2015 р.

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМНУ**

для здобувачів вищої освіти

за освітнім рівнем «спеціаліст»

зі спеціальності 7.040106 «Екологія та охорона

навколишнього середовища»

Мелітополь, 2015

**Перелік професійних дисциплін
для комплексного державного кваліфікаційного екзамену
зі спеціальності 7.040106 «Екологія та охорона навколишнього
середовища» ОР «спеціаліст»**

1. Охорона навколишнього середовища
2. Біоіндикація
3. Фітомеліорація
4. Екологічний менеджмент
5. Заповідна справа
6. Урбоекологія
7. Природоохоронні технології
8. Екологічний моніторинг
9. Геоекологічний ризик

Теми з дисципліни «Охорона навколишнього середовища»

1. Вступ. Поняття природних ресурсів.
2. Мінерально-сировинні ресурси, їх охорона та раціональне використання.
3. Водні ресурси, їх охорона і раціональне використання.
4. Атмосферне повітря як природний ресурс.
5. Біологічні ресурси.
6. Земельні ресурси, їх охорона і раціональне використання.

Теми з дисципліни «Біоіндикація»

1. Теоретичні основи біоіндикації.
2. Біохімічні і фізіологічні реакції на антропогенні стресори.
3. Біоіндикація на тканиновому та організменному рівнях.
4. Біоіндикація на вищих єрархічних рівнях: популяція, екосистема, біоценоз.
5. Методи біоіндикаційних досліджень.
6. Біоіндикація забруднень атмосферного повітря.
7. Біоіндикація стану ґрунтового покриву.

Теми з дисципліни «Фітомеліорація»

1. Основні поняття, принципи і практичне значення науки про рослинність.
2. Фітомеліорація біотопу (екотопу).
3. Сільськогосподарська фітомеліорація.
4. Інженерно-захисна фітомеліорація.
5. Санітарно-гігієнічна фітомеліорація.

Теми з дисципліни «Екологічний менеджмент»

1. Основні поняття та визначення у системі екологічного менеджменту.
2. Механізми і основні інструменти реалізації екологічного менеджменту.
3. Правове та інформаційне забезпечення екологічного менеджменту.
4. Концепція і стратегія сталого розвитку.
5. Інструменти екологічного менеджменту.

6. Система державного екологічного менеджменту.
7. Інновації екологічного менеджменту.
8. Екологічні ризики.

Теми з дисципліни «Заповідна справа»

1. Наукові засади заповідної справи і головні напрями наукових досліджень.
2. Організація заповідної справи та її розвиток в Україні.
3. Організаційно-правові основи ведення заповідної справи в Україні.
4. Категорії природно-заповідного фонду України.
5. Природні об'єкти, території та акваторії, що підлягають особливій охороні поза межами природно-заповідного фонду.
6. Економічне забезпечення організації і функціонування об'єктів природно-заповідного фонду.
7. Заповідна справа - пріоритет сучасної природоохоронної політики.
8. Наукові засади заповідної справи і головні напрями наукових досліджень.
9. Культурно-просвітницька функція заповідних об'єктів.
10. Організаційно-правові основи ведення заповідної справи в Україні.

Теми з дисципліни «Урбоекологія»

1. Місто та міське середовище.
2. Геологічне середовище міста.
3. Міське середовище, його фактори.
4. Міські біоценози.
5. Біогеоценотичний покрив міста.
6. Міська флора та фауна.
7. Фітовітальність та методи її оцінки.
8. Популяція людей та їх здоров'я.
9. Структура та тенденції розвитку енергопостачання.

Теми з дисципліни «Природоохоронні технології»

1. Місто та міське середовище.
2. Геологічне середовище міста.
3. Міське середовище, його фактори.
4. Міські біоценози.
5. Біогеоценотичний покрив міста.
6. Міська флора та фауна.
7. Фітовітальність та методи її оцінки.
8. Популяція людей та їх здоров'я.
9. Структура та тенденції розвитку енергопостачання.

Теми з дисципліни «Екологічний моніторинг»

1. Екологічний моніторинг. Загальні поняття.
2. Екологічний моніторинг антропогенних змін стану природного середовища.
3. Кліматичний і фенологічний моніторинг.
4. Моніторинг геологічного середовища
5. Фоновий екологічний моніторинг.

- 6 Моніторинг рослинності
- 7 Моніторинг тваринного світу.
- 8 Моніторинг біорізноманіття

Теми з дисципліни «Геоєкологічний ризик»

- 1. Аналіз ризику – методологічна основа для розв’язання проблем безпеки людини та довкілля.
- 2. Методологія оцінки ризику
- 3. Управління геоєкологічним ризиком.
- 4. Природні умови виникнення екологічного ризику.
- 5. Сільське господарство та екологічний ризик.
- 6. Екологічний ризик виникнення надзвичайних екологічних ситуацій (НЕС).
- 7. Екологічна безпека та її головні риси.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

- 1. Бокаев В.А., Лущик А.В. Основы экологической безопасности: Учебное пособие. – Симферополь, Сонат. 1998.– 24 с.
- 2. Боков В.А. Геоэкология: Научно-методическая книга по экологии. – Симферополь, 1996.
- 3. Глод Д.Ж. Психология и география. Основы поведенческой географии. – М., 1990.
- 4. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології: Підручник. – К.: Либідь, 1993.
- 5. Гродзинський М.Д. Стійкість геосистем до антропогенних навантажень. – К., 1995.
- 6. Гуцуляк В.М. Ландшафтно-геохімічна екологія: Навчальний посібник. – Чернівці, 1997.
- 7. Зубаков В.П. 21 век. Сценарий будущего: анализ последствий глобального экологического кризиса. – Санкт-Петербург, 1995.
- 8. Мацнеєв А.Г., Проценко С.Б. Моніторинг та інженерні методи охорони довкілля: Навчальний посібник. – Рівне, 2000.
- 9. Методи геологічних досліджень: Навчальний посібник / За ред.. М.Д. Гродзинського та П.Г. Тищенко. – К.: ВЦ «Київський університет», 1993.
- 10. Рудько Г.І., Яковлев Є.О., Рогозин О.Я. Моніторинг процесонебезпечних територій та розрахунок ризику техноприродних аварій і катастроф. – К., 1997. – 80 с.

Декан факультету АТЕ,
к.с.г.н., доцент

І.Є. Іванова